

חקלאי בשדה תפוחי אדמה בקיבוץ אורים, דצמבר 2023 (FLASH90 / משה שי)

יכול להגיע בעוד חודש, שנה, או אולי עשר שנים. ואולי נגזר עליו להיות בגדר המשיח שרק חולמים על בואו, על כנף ציפור.

ובכל זאת, היום שאחרי הוא אופציה קיימת, בשר ודם. הוא רקמה שכל אחד יכול לשזור בה חוטים בצבע המתאים לו, הוא סעודה שבה כל אחד יכול למצוא בה מה לאכול. זהו לא חזון למדינה אוטופית, למזרח תיכון חדש, לנורבגיה של המזרח התיכון. בסך הכל, זהו שרטוט אדריכלי של בניין שיסודותיו טובים יותר, הגונים יותר, סבירים יותר. קשה לנו אולי לזכור שעד לא מכבר, ובוודאי בשנים עברו, אלה היו מטרות בנות השגה.

אז ביקשנו משורה של חוקרים, מרצים וסטודנטים – מהאו"פ ומחוצה לה – לנכש כמה עשבים ולסמן את דרך הלבנים הצהובות בתחומם. את הנתיב שיסלול את הדרך לדו־קיום בחברה, לשלום באזור, ליותר מקצועיות בצבא, יותר חינוך לערכים, יותר שמירה על הדמוקרטיה, יותר יציבות משטרית, יותר תקשורת אחראית ועוד.

אנחנו לא מתחייבים שהכל יקרה, אנחנו לא מתחייבים ששום דבר ממה שמופיע פה יקרה, אנחנו אפילו לא מתחייבים שכל מה שכתוב פה יכול או צריך לקרות. נשאר לנו רק למחות דמעה בזווית העין ולקוות שמהוה יכול להשתפר. ושהוא צריך להשתפר.

בתקווה לימים טובים יותר,

אבנר

מ אז השבעה באוקטובר שנתי נודדת. זאת אינה מליצה. קילומטרים ספורים ממקום מגוריי במושבה מזכרת בתיה שבשפלה נמצא בסיס חיל האויר תל נוף, והדיו של מטוס קרב מאיץ על המסלול הוא חלק ממוזיקת חיי בימים אלה.

עד השבעה באוקטובר, המראות באמצע הלילה בשאון גדול שמפלח את השמיים היו מאורע יחסית חריג – כזה שמבשר שאולי פעולה מתרחשת אי שם מאחורי קווי האויב או משהו מתחמם בגבול. מאז שבת הדמים זה נון־סטופ, כל לילה, לפעמים כל הלילה. כאשר מתחילה סדרת המראות כזו היא לא נפסקת. ואנחנו מציינים ביושב שהפעילות ברצועה או בלבנון מתעצמת. לפעמים גם מעדכנים קולגות בוואצאפ.

יש בהכרה הזאת גם משהו מנחם: אנחנו יודעים לספר לחברינו בחזיתות אחרות ש"כל הזמן המטוסים ממריאים הלילה" – כמו היינו יחידת מודיעין ממולחת היישר מהכרית על המיטה בקומה השנייה של הבית. קולות מכונות המלחמה המעופפות המפלחות את מחסום הקול הפכו לפס הקול של חיינו. וכמו שהתרגלנו בימי "שגרה" שהם מפריעים לנו באמצע שיחת טלפון, כך אנחנו הולכים ומתרגלים שהם באים גם בלילה, לפעמים כל הלילה.

כשהולכים לישון עם שיר ערש מדניאל הגרי, נרדמים עם שאון המטוסים בתל נוף, וקמים בבוקר טרוטי עיניים לידיעה הנוראית על עוד חייל שנפל על חרבו או עוד חטופה שמצאה את מותה בשבי – קצת קשה לחשוב על "היום שאחרי". על מדינה שקמה ממראות האימה, מהאבל ומההתשה המתמשכת ומביטה קדימה, לעבר עתיד טוב יותר.

מתוך הייאוש המצמית הזה שהולך ונופל עלינו, ומפיל רבים כל כך אל נענוע הראש באין אונים, שמספק תשובות במקצב קבוע של "אני בסדר, אבל המדינה על הפנים" ו"שלומי כשלום עמי" – נולד הרעיון לגיליון הזה.

הוא לא "אופטימי", הוא לא "שמח" ולמרות שהוא מגיע דווקא באחת התקופות הפחות נורמליות ומאוזנות בתולדות ישראל – הוא לא בגדר פנטזיה. "היום שאחרי"